

איך להנות מהצילומים גם ביום שאחרי ולא סתם לשכוח מהם בנבכי המחשב

או

עושים סרטים מצילומי סטילס

צילום הוא חוויה מיוחדת ביותר. להנציח רגעים שנרצה לזכור, את היקרים לנו, או מקומות שנרצה לחזור אליהם גם אחרי לכתנו. לראותם בבית, מזכרת מטיול. פעם היינו מסדרים אלבומים. כותבים ליד כל תמונה תאריך ומקום. הפייטנים שביננו היו מוסיפים איזה הערה קטנה, משפט אישי. בדרך כלל מסתיים עם סימן שאלה, קריאה או שלוש נקודות (...). סימנים של כתב שעוזרים לנו לבטא את הרוח שמאחורי הדיווח. תחליף לקול. אמצעי לביטוי. צילום הוא ביטוי. הרגע הזה שבו אתה מכוון את העדשה, מסדר את הפריים, מתמקד בדבר אותו אתה רוצה לצלם, זהו רגע פרטי מאד. רגע בו אתה מנותק מהעולם. רק אתה והרגע שעוד רגע יונצח לתמיד. זמן של השראה.

המצלמה הדיגיטלית הרחיבה את האפשרויות שלנו לצלם והרחיבה גם את קהל המצלמים. אנו יכולים לצלם הרבה יותר מבלי לדאוג לפילם שיגמר או לעלויות ההדפסה. הרחבת אפשרויות שיש בה גם מגבלות. כמו איך מתמודדים אחר כך עם מאות התמונות ועשרות הספריות שמצטברות לנו במחשב? איך חוזרים לראות אותן? הרי מחשב זה לא משהו ששמים על הברכים ומי שמצטרף אליך מסביב למסך, די מהר מאבד עניין כשיש יותר מדי תמונות דומות. כך נשכחות להן התמונות, תיקיות על תיקיות.

אבל גם לזה יש פתרון. עריכת תמונות נבחרות לסרטון מוסיקלי, עם כותרות!

שילוב של טכניקות לעריכת סרטים עם תוכנות פשוטות וחינמיות, נותנות הרבה יותר מפתרון. עריכת התמונות לסרטון מרחיבה את תחומי התחביב היצירתי שלך, מחברת אותך מחדש עם זמן הצילום ומעניקה לך ערך מוסף - זמן העריכה. סרטים אלו יהוו מתנה נפלאה לכל מי שקשור במה שצולם. אצלנו זה עובד נפלא.

השיטה: טיפים לעריכת תמונות לסרטים

שלבים:

1. מיון וצמצום. כדאי מאד למיין את התמונות ולבחור את התמונות המיוחדות יותר. נשמע קל? בכלל לא. לפחות לא לאלה שכמוני אוהבים לשמור דברים ומוצאים ייחוד בכל פרט ופרט. הפתרון שאני מציעה הוא עבודה בשלבים:
  - a. תנו שם לספרייה. בדרך כלל תוכנת יבוא וארגון הצילומים מהמצלמה למחשב נותנת לספריית האיפסון שם על פי תאריך. כדאי לאפיין את הספרייה בצורה אישית יותר. לדוגמא: מה שצולם ב 24.6.07, נקרא "יום הולדת יעל 07"
  - b. מחיקת התמונות הממש לא ראויות. תמונות שלא בפוקוס, תמונות בהן הקומפוזיציה עקומה, אלו שהדמות בדיוק חמקה מהפריים. מיון כזה יכול להוריד בין 10% ל 20% מהכמות ההתחלתית.
  - c. מיון ראשוני. פתחו ספרייה חדשה (שם אפשרי: יום הולדת ליעל_1) והעתיקו אליה את התמונות המוצאות חן בעינכם. מדדים למיון והשמטה: נושא שחוזר על עצמו, גודל הנושא בתמונה (רחוק, קרוב, בינוני) וכמה גדלים צריך מאותו ענין. בשלב הזה אל תתלבטו יותר מדי. אם יש שתי תמונות דומות וטרם החלטתם מה יותר מוצלחת, שימרו על שתיהן. מיון זה אמור להפחית כ 30-50% מהתמונות.
  - d. מיון משני. פתחו עוד ספרייה (שם אפשרי: יום הולדת ליעל_2). עברו שוב על ספריית המיון הראשוני. מכיון שהכמות הצטמצמה, יהיה לכם קל יותר לראות על אלו תמונות אפשר לוותר. את הנבחרות העתיקו לספרייה החדשה שפתחתם. כשתחזרו ותסתכלו על הבחירות שעשיתם, יתכן ומצאו עוד כמה תמונות שאפשר לוותר עליהן. תמונו תוכלו למחוק, כי הרי הן שמורות בספריות הקודמות. ודאו שכל אלו שהשתתפו באירוע (או צולמו) יכללו בסרטון שתעשו.

2. תיקוני תמונה: תיקון עיניים אדומות, שינוי של בהירות וצבעוניות, שינוי כיוון תמונה – חשוב לעשות לפני העריכה.
3. ארגון התמונות לפי סדר העריכה. כמו באלבום, גם כאן יש משמעות לסדר בו יופיעו התמונות. במשטח הספרייה, במצב של תמונה ממוזערת (Thumbnails) רואים את התמונות וניתן להזיזן: אפשרויות לסידור:
  - a. כרונולוגית. לפי זמן הצילום, אם סדר הדברים הוא משמעותי.
  - b. המשתתפים. אפשר לפי "עץ המשפחה" או גיל אם באירוע משפחתי.
  - c. גדלים. אנו נוהגים לציין את גודל הדמות בפריים ע"פ: תקריב, חצי גוף וגוף מלא (צילום פתוח). כך גם בניין, עץ או נוף.
  - d. הקשרים. כששמים תמונה ליד תמונה, יכול להיווצר קשר בין התמונות. אם למשל דמות אחת מביטה מימין לשמאל ודמות שנייה מביטה משמאל לימין, כשתראו אותן ברצף זה יראה כאילו הן מביטות זו בזו. זהו אחד מסודות עריכת הסרטים. מותר לגלות.
  - e. סדרות. מספר תמונות שיוצרות קשר אחד. חיוכים, עושים פרצוף, מצטלמים בקבוצה, סדרה של נופים ועוד.
  - f. יש ודאי עוד רעיונות לסדר בו יופיעו התמונות. תמצאו אותם כשתחפשו נושאים.
4. עריכה. בשלב זה גוררים את התמונות שנבחרו לטיים ליין (Time Line) או "ציר הזמן". זהו משטח העריכה שמציעה התוכנה. הוא מורכב לפחות מערוץ תמונה וערוץ לפסקול. משך סביר לצפייה נע במוצע בין 5 ל 10 שניות, לפי תכולת התמונה. תמונה עם יותר פרטים מצריכה יותר זמן להתבוננות. לאחר שתסדרו את התמונות תוכלו לראות אותן ברצף. בשלב זה אפשר לקצר את משך הופעת התמונה לרצף הרצוי, אולם ניתן להשאיר את הקיצור לשלב 6.
5. הוספת מוסיקה. בחרו מוסיקה שתאפיין את נושא הצילומים. שיר או קטע מוסיקלי. אם השיר ארוך מהסרט, אתם יכולים לערוך את המוסיקה, ע"י הפחתת קטע.
6. עריכת מוסיקה. חיתוך טוב של המוסיקה הוא זה שלא שומעים את החיתוך. עריכת מוסיקה זה עניין מומלץ רק למי שניחן באוזן מוסיקלית. בדרך כלל מחפשים לקצר מאמצע השיר כדי להרוויח את אקורדים של הסיום. נתחו את השיר, ראו אלו תיבות או בתים חוזרים על עצמם, חפשו נקודה שקטה במוסיקה או מקום של תיפוף שיוכל להחליק את החיתוך.
7. קיצור התמונות להתאמה לקצב של השיר. הקניית קצב של חילופי תמונה למקצבי הקטע המוסיקלי היא אחד המרכיבים החשובים ביותר של העריכה. כשהתמונה מתחלפת בהתאמה לקצב, הקאט הוא סוג של תיפוף, העריכה "מדברת" עם המוסיקה והסרט מקבל את הערך המוסף שלו. חפשו את הקשר בין משך התמונה והמקצב המוסיקלי של השיר.
8. הוספת מעברים. אלו אפקטים שהתוכנה מציעה ומטרתם ליצור מעבר בין תמונה לתמונה שנראה שונה מחיבור רגיל. אני ממליצה לא להגזים עם האפקטים ולהשתמש בהם רק אם הם תורמים לאיכות הצפייה. אנו נוהגים לומר שבעריכה טובה, הקאט – נקודת המפגש בין תמונה לתמונה – הוא האפקט הכי טוב שיש. המלצה שנייה – לא להגזים בכמות הסגנונות. בחרו מעבר מתאים וחזרו עליו.
9. מעברים מקובלים:
  - a. דיזולב- מיזוג בין תמונה לתמונה. שימו לב לתמונה שנוצרת ממיזוג שתי התמונות. אם נוצרה תמונה חדשה או קשר מעניין בין שתי התמונות, המעבר יתרום להנאת הצפייה.
  - b. Wipe - גרירה מתמונה לתמונה.
  - c. צורות. צורה גרפית "מתלבשת" על החיבור בין התמונות ויוצרת מסגרת מתחלפת. אם כך שחקו עם כל האפשרויות, אבל השאירו רק את המעברים המתאימים. אם בכלל.
10. כותרות. שלבו בסרטון כותרות כמיטב דמיונכם. מידע או הערות. כותרת יכולה לתת מעבר מנושא לנושא, כמו פרק חדש בספר או להשתלב ברצף של תמונות. לבחירתכם.
11. צפייה והנאה.
12. הכנת DVD ואריזה למתנה. רצוי עם ברכה.

ניתוח של 2 גרסאות עריכה מאותם צילומים:

לפניכם 2 סרטונים שנערכו מצילומי טיול בהודו.

הגירסא הראשונה "הספונטנית". המוסיקה מוסיקה בלקנית, קיצבית, שנבחרה אינטואיטיבית, כדי לתת קצב דינמי שמעביר תחושה של מסע. סדר התמונות הוא מקרי, לפי טעם, זכרונות ומה שיפה. (מוסיקה: בלקן ביט בוקס)

גירסא 2. "המתוכננת". המוסיקה היא מוסיקה הודית עכשווית "כוליבוד", ומתאימה יותר לאפיין את רוח המקום והחוויה. כדי להעביר את רעיון הטיול, התמונות נערכו בסדר שמראה הבדלים בין מקומות. בכל מקום ומקום ניתנת סדרה (רצף של 3-4) תמונות ממנו. יש שימוש במבנה המוזיקלי כדי ליצור הפרדה בין תחנות במסע.

פס הקול מורכב משני קטעים שנערכו מתוך אותו טרק. הפתיחה וקטע מהאמצע.
(מוסיקה: Bollywood, Main Peron, Aishwarya Rai & Shahrukh Khan)

צילמה וערכה: דנה פרל

אנתח את הקטע השני, המתוכן:

א. פתיחה, על האינטרו המוסיקלי: סדרה של אנשים מעבירה את החוויה האישית, אנושית.

ב. תחילת שירה: שוט פתוח, מציין תחילה של משהו חדש, מפריד מהקטע הקודם. לאחריו

1. צילום של 2 נשים (כאילו הזמרות).

2. אשה על המרפסת (צילום מלמטה למעלה) עושה פרצוף ל

3. 2 נערים "מחזירים" חיוך

ג. התעמלות: מבעד לגדר, מתעמלים, 2 שוטים מלמעלה של המתעמלים. הקצב המהיר נותן לשוטים הדוממים תחושה של תנועה.

ג-ד. ילדה משחקת, מובילה להמשך המסע (יוצאים מהעיר).

ד. מסע בהרים. סדרה של נופי טבע והרים, בשילוב של צילום המטייל. שיאה של הסדרה בקבוצה שעושה רייקי בחיק הטבע.

שוט של תרמילים על הגדר מסיים קטע זה של הטיול.

ה. צילום פתוח של עיר, נותן שינוי ברור של מיקום לציון המשך טיול ומעבר מקום.

ו. מנוחה. סדרה של אנשים במנוחה, שוטים בשחור לבן (צולם ככה במקור, אולם אפשר לשנות צבעוניות עם כלי התוכנה, אם רוצים לאפיין שינוי). לאפיון נוסף ניתן אפקט של מעבר ב Wipe מתמונה לתמונה.

ז. הנזירים. דיזולב וחזרה לצבעוניות שמבליטה את הכתום. סדרה של נזירים וטבילה בנהר מובילה אל שוט הסיום. שימו לב ששוט זה קיבל משך (זמן מסך) ארוך יותר המדגיש את הייחוד של התמונה לרמה של דימוי, (אפיון החוויה הרוחנית של המסע) ונותן סיום טוב לסרטון.

בברכת סרטים טובים

תמר ירון, Jump Cut